

Beregning av satser for grunnskoler godkjent etter privatskoleloven – høsten 2024

Tilskuddsgrunnlaget på bakgrunn av KOSTRA

Tilskudd til grunnskoler godkjent etter privatskoleloven beregnes med utgangspunkt i kostnadene i de kommunale grunnskolene, som rapporteres gjennom KOSTRA. Disse dataene ligger på hjemmesidene til Statistisk sentralbyrå: <http://www.ssb.no/>

Nedenfor er en beskrivelse av hvor du finner tabellene som er brukt i satsberegningen.

Regnskapstall som brukes ved beregning av satser hentes slik:

SSB.no/ → gå til Statistikkbanken → Offentlig sektor → KOSTRA → Kommuneregnskap → velg tabell: **12367 Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, kommunekonsern og -kasse, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)** → velg statistikkvariabel, region, regnskapsomfang, funksjon, art og år som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

Tjenestetall som brukes ved beregning av satser hentes slik:

SSB.no/ → gå til Statistikkbanken → Utdanning → Grunnskoler → Elever i grunnskolen → velg tabellene:

11974: Årstimer til undervisning- grunnskole (K)

→ velg statistikkvariabel, velg år og region som inngår i grunnlaget → vis tabell

11971: Antall kommunale grunnskoler og antall elever i kommunale grunnskoler (K)

→ velg statistikkvariabel, velg år og region som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

11980: Elever i grunnskolen, etter eierforhold og årstrinn (K)

→ velg statistikkvariabel, velg region, eierforhold, årstrinn og år som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

12285: Gruppestørrelse, etter årstrinn (K)

→ velg statistikkvariabel, velg region, årstrinn og år som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

Tabellene kan også hentes frem ved å legge inn tabellnummer i søkefeltet på startsiden til SSB.

Ny modell til beregning av tilskuddssatser for grunnskoler godkjent etter privatskoleloven

I satsberegningen for våren 2024 er det, som i 2022 og 2023, tatt utgangspunkt i satsene for 2020 justert frem til det året satsene skal gjelde for. Ny beregningsmodell for satser til private grunnskoler tas i bruk fra høsten 2024.

Den nye tilskuddsmodellen bygger på de samme prinsippene som dagens modell, og gjenspeiler de gjennomsnittlige utgiftene til opplæring per elev i offentlig skole. Tilskuddsgrunnlaget er uendret. Ukorrigerte satser behandles på samme måte som i forrige modell. Det er metoden for å beregne de ukorrigerede satsene som er endret, i tillegg til fastsettelse av knekkpunktet.

I ny modell blir tilskuddet til private grunnskoler beregnet med et fast knekkpunkt på 45 elever. Knekkpunktet er basert på gjennomsnittet av knekkpunktene de siste fem årene i den forrige modellen.

For å beregne satser i den nye modellen er det ikke behov for eget statistikkprogram. Ukorrigerte satser beregnes ved bruk av en lineær funksjon i Excel. Dette gjør modellen mer transparent og enklere å beregne sammenlignet med forrige modell.

Den lineære funksjonen i Excel er basert på gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnader per skole i alle kommuner i landet. Kommuner som ikke har rapportert fullstendig inkluderes ikke i grunnlaget. Grunnlaget for beregning av ukorrigerede satser hentes ut fra et punktdiagram, der gjennomsnittlig skolestørrelse er langs x-aksen og kostnad per skole langs y-aksen.

Gjennomsnittlig skolestørrelse beregnes slik:

Antall elever i kommunale grunnskoler /antall skoler i kommunen = Gjennomsnittlig skolestørrelse.

Kostnad per skole beregnes slik:

Totalt tilskuddsgrunnlag i kommunene/antall skoler i kommunen = Kostnad per skole

Den lineære funksjonen vil angi en regresjonslinje/trendlinje bestående av følgende parameter:

$Y = a + bx$, der a er de faste kostnadene og b er stigningstallet som sier noe om enhetskostnaden ved å øke gjennomsnittlig skolestørrelse med en elev.

Ukorrigerte satser beregnes deretter på følgende måte:

Lav sats = b

Høy sats = $a/k + b$, der k er knekkpunktet

Kostnadsgrunnlag

Det er ikke gjort endringer i kostnadsgrunnlaget fra tidligere beregningsmodell. Satsene beregnes basert på kostnadene *Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole* og *Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler*.

Eksempel på beregning av kostnader for Halden kommune i 2022		
Grunnlaget satsene bygger på	Kilde i KOSTRA	Beløp i kroner
Korrigerte brutto driftsutgifter, kommunekonsern, funksjon 202 grunnskole	→ Tabell 12367: <i>Velg statistikkvariabel:</i> Beløp (1000 kr) <i>Velg år:</i> 2022 <i>Velg region:</i> Kommuner 2020, velg alle <i>Velg regnskapsomfang:</i> Kommunekonsern <i>Velg funksjon:</i> 202 Grunnskole <i>Velg art:</i> Korrigerte brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde	405 426
Pluss		
Korrigerte brutto driftsutgifter, kommunekonsern, funksjon 222 skolelokaler	→ Tabell 12367: <i>Velg statistikkvariabel:</i> Beløp (1000 kr) <i>Velg år:</i> 2022 <i>Velg region:</i> Kommuner 2020, velg alle <i>Velg regnskapsomfang:</i> Kommunekonsern <i>Velg funksjon:</i> 222 Skolelokaler <i>Velg art:</i> Korrigerte brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde	48 286
Minus		
Andre salgs- og leieinntekter, funksjon 202 grunnskole	→ Tabell 12367: <i>Velg statistikkvariabel:</i> Beløp (1000 kr) <i>Velg år:</i> 2022 <i>Velg region:</i> Kommuner 2020, velg alle <i>Velg regnskapsomfang:</i> Kommunekonsern <i>Velg funksjon:</i> 202 Grunnskole <i>Velg art:</i> Andre salgs- og leieinntekter	271
Minus		
Andre salgs- og leieinntekter, funksjon 222 skolelokaler	→ Tabell 12367: <i>Velg statistikkvariabel:</i> Beløp (1000 kr) <i>Velg år:</i> 2022 <i>Velg region:</i> Kommuner 2020, velg alle <i>Velg regnskapsomfang:</i> Kommunekonsern <i>Velg funksjon:</i> 222 Skolelokaler <i>Velg art:</i> Andre salgs- og leieinntekter	5 864
Minus		
Avskrivninger, funksjon 222 skolelokaler	→ Tabell 12367: <i>Velg statistikkvariabel:</i> Beløp (1000 kr) <i>Velg år:</i> 2022 <i>Velg region:</i> Kommuner 2020, velg alle <i>Velg regnskapsomfang:</i> Kommunekonsern <i>Velg funksjon:</i> 222 Skolelokaler <i>Velg art:</i> Avskrivninger	20 028
Sum kostnader Halden kommune		427 549

Kostnader til spesialundervisning og fremmedspråk i skoler godkjent etter privatskoleloven dekkes av kommunene, og trekkes derfor ut av tilskuddsgrunnlaget.

I modellen beregnes kostnaden til spesialundervisning ved at andelen undervisning til disse formålene multipliseres med korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole - funksjon 202 i KOSTRA.

Eksempel på beregning av årstimer til undervisning for Halden kommune		
Grunnlaget satsene bygger på	Kilde i KOSTRA/GSI	Antall årstimer
Årstimer til spesialundervisning	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til spesialundervisning, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	34 908
Pluss		
Årstimer særskilt norskopplæring	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til særskilt norskopplæring, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	4 519
Pluss		
Årstimer morsopplæring	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til morsmålsopplæring, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	-
Pluss		
Årstimer tospråklig fagopplæring	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til tospråklig fagopplæring, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	7 311
Sum Halden		46 738
Årstimer til undervisning	→ Tabell 12367: Dette hentes fra GSI under Rapport, Annet, Årstimer til satsberegning. Velg nivå, kommune, år 2022-23 og visning	197 249

For å komme frem til korrigerede brutto driftsutgifter til ordinær grunnskole for Halden kommune, må kostnader til spesialundervisning og undervisning for språklige minoriteter trekkes fra:

Andelen av disse kostnadene beregnes slik: $46\,738 \cdot 100 / 197\,249 = 23,694923675$

Kostnadene utgjør: $405\,426 \cdot 23,694923675 / 100 = 96\,065,381259$ (tall i tusen kroner)

Korrigerede brutto driftsutgifter til **ordinær** grunnskole for Halden kommune beregnes ut fra dataene i tabellene foran og blir da slik:

$[(405\,426 + 48\,286 - 271 - 5\,864 - 20\,028) - 96\,065,381259]$ kr = 331 483,618741 kr
(tall i tusen)

Beregning av ukorrigerede satser

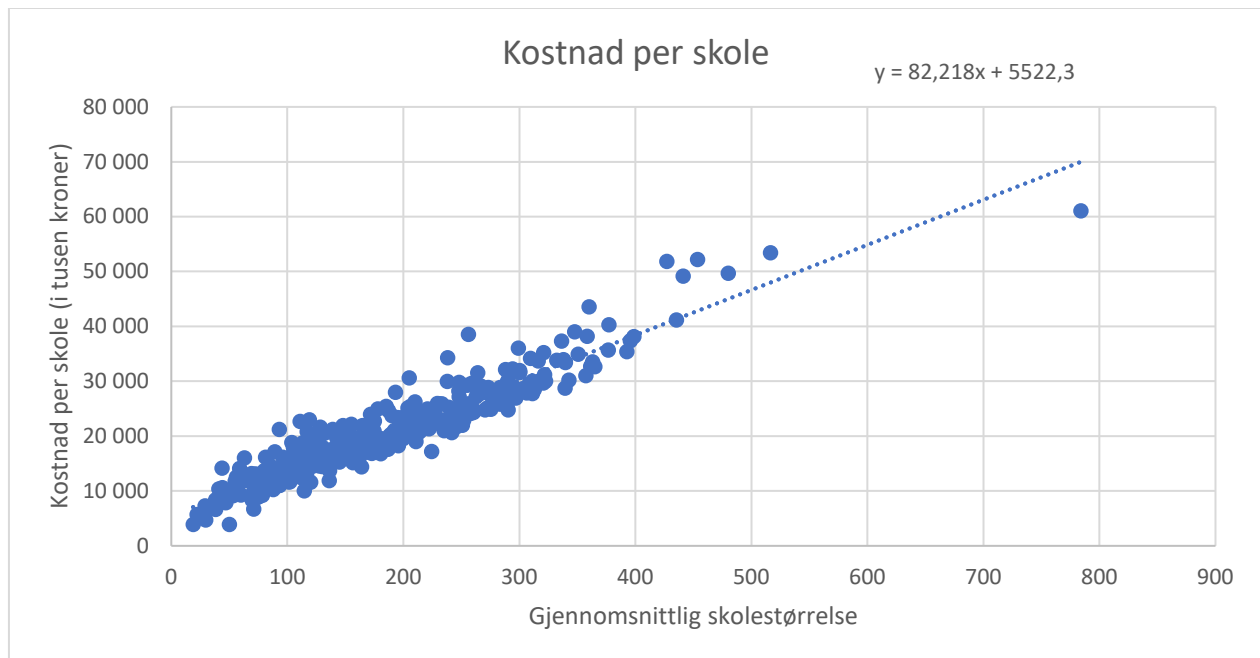
Knekkpunktet i den nye tilskuddsmodellen er låst til 45 elever. Dette er gjennomsnittet av knekkpunktet de fem siste årene det ble beregnet knekkpunkt i den forrige modellen.

Den lineære funksjonen i Excel er basert på gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnader per skole i alle kommuner i landet. Kommuner som ikke har rapportert alle tall som inngår i tilskuddsgrunnlaget trekkes ut. Grunnlaget for beregning av ukorrigerede satser hentes ut fra et punktdiagram, der gjennomsnittlig skolestørrelse er langs x-aksen og kostnad per skole langs y-aksen.

Beregning av gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnad per skole for Halden kommune	
Parameter	Tall for 2022
Antall elever i denne kommunen	3 499
Antall skoler i denne kommunen	11
Gjennomsnittlig skolestørrelse	3 499 elever / 11 skoler = 318 elever pr skole
Kostnad pr skole	Tilskuddsgrunnlag 331 484 / 11 skoler = 30 135

Denne beregningen gjøres for alle kommunene og danner grunnlaget for regresjonsanalysen.

De ukorrigerede satsene beregnes med bakgrunn i trendlinjen i diagrammet. For å få frem trendlinjen i Excel klikker man på «Diagramelementer» og haker av for trendlinje. For å få frem konstantledd og stigningstallet må man sørge for at «vis formel» er haket av. Punktdiagrammet og trendlinjen som danner grunnlag for beregning av satser gjeldende for høsten 2024 basert på KOSTRA-tall for 2022 ser slik ut:

Regresjonslinjen/trendlinjen angis i 2022 som: $Y = 5522,3 + 82,218x$

De ukorrigerede satsene beregnes på følgende måte:

Lav sats: $b = 82\,218$

Høy sats: $a/k+b$, der k er knekkpunktet = $((5\,522\,300/45) + 82\,218) = 204\,936$

Ukorrigerede satser 2024	
Antall elever	Ukorrigeret sats
Til og med 45	204,936
Fra og med 46	82,218

Korrigerende av ukorrigerede satser

Alle korrigerende av satsene gjøres på tilsvarende måte som i forrige modell.

For å korrigerende for ulike kostnader på barnetrinnet og ungdomstrinnet, skal kostnaden per elev korrigerende for en "kostnadsandel" på henholdsvis barnetrinnet og ungdomstrinnet.

Beregning av satser for barne- og ungdomstrinnet

Elever på ungdomstrinnet har flere undervisningstimer enn elever på barnetrinnet. Kostnaden per elev på ungdomstrinnet er derfor høyere enn på barnetrinnet.

Korrigerende for 100 % avgift til Statens Pensjonskasse (SPK)

Ifølge privatskoleloven § 6-1 skal grunnskolene få innarbeidet 100 % av gjennomsnittlige utgifter til pensjonsinnskudd i offentlige skoler i tilskuddsgrunnlaget sitt. Driftstilskuddet blir utbetalt med 85 %, pensjonstillegget må derfor justeres opp slik at SPK blir dekt fullt ut ved utbetaling av 85 % av tilskuddet. Vi må derfor øke satsene slik at når en beregner 85 % av tilskuddsgrunnlaget, inneholder statstilskuddet 100 % SPK-avgift.

Trekk

Det skal foretas et trekk for øremerkede tilskudd etc i de tilfeller disse tilskuddene finansierer oppgaver som kun er i den offentlige skolen, eller det blir gitt tilsvarende øremerkede tilskudd til de private skolene i tillegg til satsene.

Lønns- og prisvekst

Satsene for 2024 bygger på regnskapstall fra kommunene for 2022, og korrigerende for forventet lønns- og prisvekst fra 2022 til 2023 og fra 2023 til 2024.

Endring i SPK-avgift

Satsene for 2024 bygger på regnskapstall fra kommunene for 2022, og korrigerende for endring i SPK-avgift fra 2022 til 2024.

Beregning av forholdet mellom barnetrinn og ungdomstrinn

Elever på ungdomstrinnet har flere undervisningstimer enn elever på barnetrinnet. Dette gjør at kostnaden per elev på ungdomstrinnet er høyere enn for barnetrinnet. KOSTRA skiller ikke mellom utgifter på barnetrinnet og ungdomstrinnet. Forskjellen i kostnadene beregnes derfor med bakgrunn i forholdet mellom elever og lærere på henholdsvis barne- og ungdomstrinnet.

Parameter som inngår i beregningen av forholdet mellom barnetrinn og ungdomstrinn		
Grunnlaget for satsene	Kilde i KOSTRA	Antall elever
Antall elever 1.-7. årstrinn	Tabell 11980: Elever i grunnskole, etter eierforhold og årstrinn (K)	420 138
Antall elever 8.-10. årstrinn	Tabell 11980: Elever i grunnskole, etter eierforhold og årstrinn (K)	186 423
Antall elever i kommunale grunnskoler	Tabell 11971: Antall kommunale grunnskoler og antall elever i kommunale grunnskoler (K)	606 561
Lærertimer barnetrinn	Tabell 12285: Gruppestørrelse, etter årstrinn (K)	26 101 738
Lærertimer ungdomstrinn	Tabell 12285: Gruppestørrelse, etter årstrinn (K)	11 729 853

Andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet:

(Lærertimer barnetrinnet **26 101 738**) / (elever barnetrinnet **420 138**) = 62,126582

(Lærertimer ungdomstrinnet **11 729 853**) / (elever ungdomstrinnet **186 423**) = 62,920632

Andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet 62,126582
/ 62,920632 = 0,987380135

DVS.: LÆRERTETTHETEN ER CA 1,26 % LAVERE PÅ BARNETRINNET ENN PÅ UNGDOMSTRINNET.

Andel barnetrinnet

Elever i grunnskolen / [elevtall på barnetrinnet + (elevtall ungdomstrinnet / andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet)] = Andel barnetrinnet

606 561 / [420 138 + (186 423 / 0,987380135)] = 0,99608715

Andel ungdomstrinnet

Elever i grunnskolen / [elevtall på ungdomstrinnet + (elevtall barnetrinnet * andel lærere på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet)] = Andel ungdomstrinn

606 561 / [186 423 + (420 138 * 0,987380135)] = 1,00881831

Kontroll av beregningen:

[(420 138 * 0,99608715) + (186 423 * 1,00881831)] / 606 561 = 1,0

På bakgrunn av flere lærertimer i ungdomsskolen enn i barneskolen, fordeles de ukorrigerede satsene mellom barne- og ungdomstrinn slik:

Eksempel for de 45 første elevene

Ukorrigert sats for barnetrinnet (BT): kr 204,936* 0,99608715 = kr 204,134

Ukorrigert sats for ungdomstrinnet (UT): kr 204,936* 1,00881831= kr 206,743

Ukorrigert sats fordelt på barnetrinn og ungdomstrinn			
Knekkpunkt	Ukorrigert sats	Grunnlag for beregning av tilskuddssats BT	Grunnlag for beregning av tilskuddssats UT
Til og med 45	204,936	204,134	206,743
Fra og med 46	82,218	81,896	82,943

Korrigerings for 100 % avgift til Statens Pensjonskasse (SPK)

Følgende regnskapstall fra KOSTRA ligger til grunn for beregningen:

- Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole
- Lønnsutgifter til grunnskole, Tabell: 12367: Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)

Lønnsutgifter er inkludert arbeidsgiveravgift og arbeidsgivers andel av SPK-avgift og må derfor korrigeres for dette.

Lønnsandelen av korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole beregnes slik:

- Lønnsutgifter til grunnskoler eksklusive arbeidsgiveravgift og arbeidsgivers andel av SPK-avgift og divideres med korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole.

$$49\,520\,522 / 69\,269\,991 = 71,489 \%$$

Omregningsfaktoren for 100 % SPK blir slik:

$$0,85X = 100$$

$$X = 117,65$$

Økning i satsen for de 45 første elevene på grunn av 100 % SPK beregnes slik:

Lønnsandel av sats	204,134 * 71,489 % =	145,933
Andel SPK	145,933 * 8,83 % =	12,886
Omregna tillegg for 100 % SPK	12,886 * 1,1765 =	15,160
Økning i sats pga. 100 % SPK		<u>2,274</u>

Ny" ukorrigert" sats for de 45 første elevene blir da slik:

Beregning av sats inkludert 100 % SPK avgift	
Parameter	Kroner
Sats til og med 45 elever	204,134
Økt SPK	2,274
Ny ukorrigert sats	206,408

Endring i "ukorrigerte" satser for det andre intervallet beregnes på samme måte og blir slik:

	Barnetrinn	Ungdomstrinn
<i>Ukorrigert sats 45 elever</i>	204 134	206 743
Lønnsandel sats (71,49 %)	145 935	147 799
Andel SPK	12 886	13 051
Omregna tillegg for 100 % SPK	15 160	15 354
Økning i stats pga. 100 % SPK	2 274	2 303
Korrigert sats til og med 45 elever - 100 % SPK	206 408	209 046
<i>Ukorrigert sats fra og med 45 elever</i>	81 896	82 943
Lønnsandel sats (71,49 %)	58 547	59 296
Andel SPK	5 170	5 236
Omregna tillegg for 100 % SPK	6 083	6 160
Økning i stats pga. 100 % SPK	913	924
Korrigert sats fra og med 45 elever - 100 % SPK	82 809	83 867

Korrigerings for koronarelaterte tilskuddsordninger

Enkelte tilskuddsordninger i forbindelse med covid-19 ble utbetalt til både kommuner, fylkeskommuner og private skoler. For å unngå dobbeltfinansiering til privatskolene, gjøres det et fratrukk for disse ordningene i satsberegningen.

Fratrukket er beregnet ved å dividere tildelingen på disse ordningene på det totale antallet elever i offentlig skole.

Beregning av trekk per elev for koronarelaterte tilskuddsordninger	
	Tildelte midler til kommuner i 2022
Koronarelaterte tilskuddsordninger trukket ut av satsberegningen	
Tiltak rettet mot sårbare barn og unge	117 908 257
Tiltak for å motvirke negative konsekvenser av pandemien	40 933 085
Kompensasjon for økonomiske konsekvenser av pandemien (tall fra KD)	1 000 000 000
Sum tildeling	1 158 841 342
Antall elever	606 561
Trekk i satsen per elev	-1 911

Korrigerings for lønns- og prisvekst og endringer i SPK-avgift

Da satsene for 2024 bygger på regnskapstall for 2022 fra kommunene, må de også korrigeres med forventet lønns- og prisvekst på 5,2 % fra 2022 til 2023 og 4,4 % fra 2023 til 2024. Videre korrigeres satsene med endring i SPK-avgiften fra 2022 til 2024 med – 1,04 %, vektet med en lønnsandel på 71,49 %.

Eksempel på korrigerings av satsen til de 45 første elevene på barnetrinnet	
Sats for de 45 første elevene på barnetrinnet justert for 100 % SPK:	206 408,26
Minus	
Trekk for covidmidler utbetalt til offentlige grunnskoler i 2022	- 1 910,51
Pluss	
Forventet lønns- og prisvekst 2022 – 2023 (5,2 %)	+ 10 633,88
=	
Korrigert sats 2023 nivå	215 131,64
Pluss	
Forventet lønns- og prisvekst 2023 – 2024 (4,4 %)	+ 9 465,79
=	
Korrigert sats 2024 nivå	224 597,43
Minus	
Endring i arbeidsgivers andel SPK-avgift fra 2022 til 2024	-1 669,85
=	
Korrigert sats 2024 nivå justert for endring SPK-avgift	222 927,57
Korrigert sats 2024	222 927,57
Avrundet sats 2024	222 900

Disse beregningene gjøres for alle intervallene både på barnetrinn og ungdomstrinn.

Satser høsten 2024		
Satser for tilskudd (i kroner per elev)	Til og med 45 elever	Fra og med 46 elever
Barnetrinn	222 900	88 200
Ungdomstrinn	225 800	89 300

Beregning av satser for private grunnskoler i utlandet

Satsene for grunnskoler i utlandet er basert på satsene til grunnskoler i Norge, men skolene i utlandet er ikke omfattet av momskompensasjonsordningen. Satsene blir derfor justert opp med en korreksjonsfaktor for moms.

Beregning av momskorreksjonsfaktor		
Grunnlaget for satsene	Kilde i KOSTRA	Tall i tusen kroner
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, konsern – funksjon 202	Tabell: 12367: Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)	69 269 991
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet – funksjon 202	Tabell: 12367: Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)	843 247

Korreksjonsfaktoren beregnes slik:

Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet i grunnskole dividert på korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole

$$(843\,247 / 69\,269\,991) * 100 = 1,22 \%$$

Satser til private grunnskoler i Norge korrigeres med en momskorreksjonsfaktor på 1,22 %.

Satser til private grunnskoler i utlandet høsten 2024		
Satser for tilskudd (i kroner pr elev), utlandet	Til og med 45 elever	Fra og med 46 elever
Barnetrinn	225 600	89 300
Ungdomstrinn	228 600	90 400

Sist oppdatert 6. oktober 2023